

Sjoerd Sjoerdsma is op weg naar de uitgang. Maar eerst koopt hij nog even de steun van Jesse Klaver - met 380 miljoen euro belastinggeld

Posted on 6 juni 2026 by Bart Jan Spruyt

Ngo's krijgen 380 miljoen om aan ontwikkelingshulp uit te geven, in ruil voor een wet die het de VVD mogelijk maakt om op andere ngo's als Extinction Rebellion en de Gaza-gekkies te kunnen gaan jagen. En dit alles om een historisch fiasco van minister Sjoerd Sjoerdsma in de Eerste Kamer te voorkomen.

De politieke stijl van minister Sjoerd Sjoerdsma (D66) van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking roept het beeld op van een skiër die een berg afdaald, wat houtherig en onzeker, maar af en toe toch een poortje weet te ronden. Het is de vraag wanneer hij de ultieme smak maakt en in de ijsskoude sneeuw belandt.

Sjoerdsma haalde deze week opnieuw heel vreemde capriolen uit om zijn begroting door het parlement te loodsen, en opnieuw is het hem gelukt om links en rechts

tegen zich in het harnas te jagen.

Sjoerdsma heeft voor 0,4 miljard euro een deal gesloten met Jesse Klavers GroenLinks-PvdA. Het geld is onder andere bedoeld voor noodhulp aan gebieden in Afrika die door ebola zijn getroffen (200 miljoen) en voor extra steun aan Oekraïne (180 miljoen). Maar het geld wordt aan de ngo's overgemaakt en die mogen uiteindelijk zelf bepalen wat zij ermee gaan doen. Dat geld is 'urgent nodig', hadden representanten van deze schaduwmacht aan woordvoerster Suzanne Kröger (GroenLinks-PvdA) duidelijk gemaakt.

Ongekende blamage

Met deze deal koopt Sjoerdsma de steun van GroenLinks-PvdA en dat zou genoeg moeten zijn om hem te redden van de ongekende blamage dat zijn begroting in de Eerste Kamer zou worden verworpen. (Het was voor het laatst in 1919 dat de Kamer een begroting [verwierp](#).) Die afgang dreigde eerder dit jaar ook al in de Tweede Kamer, maar toen wist hij het onheil af te wenden door een kunstgreep waarmee hij links en rechts in de gordijnen kreeg: met rechts sloot hij in maart de deal om Nederlandse hulp gelden aan UNWRA (de VN-organisatie die hulp biedt aan Palestijnen) te schrappen en enkele dagen later links te paaien door te verkondigen dat hij toch 19 miljoen zou overmaken aan de organisatie die van al te nauwe banden met Hamas wordt verdacht. Sjoerdsma trok toen het boetekleed aan en ging door.

Nu gaat het om een eenmalige plus die wordt betaald met geld uit begrotingen van de komende jaren: uit die van 2027 en 2028 en die van 2031 (wanneer dit kabinet er helemaal niet meer zit). Een 'kasschuif' heet zo'n truc in Den Haag, een truc die de internationale norm voor ontwikkelingsuitgaven (0,7 procent van het bbp) eenmalig herstelt maar natuurlijk niet kan verhullen dat er in de komende jaren alsnog een gat op de begrotingen ontstaat. De begroting waar Sjoerdsma nu zo voor vecht, is een oude begroting van het vorige kabinet-Schoof die nog steeds niet is goedgekeurd.

Het is allemaal wat cynisch en op de korte termijn gedacht. Coalitiepartijen CDA en D66 willen het natuurlijk graag, opgejaagd door de machtige lobby van ngo-netwerken: extra geld voor hulp aan andere landen. De VVD is niet zo'n fan van het ontwikkelingshulp-speeltje en ziet het vooral als een bezuinigingspost. De VVD heeft weliswaar ingestemd met een verzachting van 257 miljoen op de ingeboekte

bezuinigingen ter grootte van 2,5 miljard, maar heeft tegelijkertijd bedongen dat dit geld vooral naar de opvang van asielzoekers in Nederland gaat.

Die verdeeldheid kwam ook in het Kamerdebat aan het licht. Waarom gaat al dat geld niet gewoon naar de eigen bevolking die de boodschappen niet meer kan betalen, zo vroeg Hidde Heutink van de Groep Markuszower zich af. Michiel Hoogeveen (JA21) stelde vast dat Sjoerd Sjoerdsma en Jesse Klaver nu samen een kratje bier leegdrinken, 'maar volgende week is er geen bier meer'. Links, in dit debat versterkt door ChristenUnie en SGP, is boos omdat Sjoerdsma de echte kentering die volgens hen nodig is, niet weet te realiseren: het herstel van de oude praktijk (sinds Jan Pronk) dat het budget voor ontwikkelingssamenwerking met de groei van de Nederlandse economie meegroeit. Óf Sjoerdsma's begroting op 16 juni door de Eerste Kamer komt, is dus nog altijd niet zeker.

Deze week werd ook bekend dat de VVD met de kasschuif akkoord gaat omdat er binnen de coalitie nog een deal is gesmeed. In ruil voor het steunen van deze deal mag de VVD nu alsnog het wetsvoorstel indienen dat het verheerlijken van terrorisme strafbaar stelt. De Kamer was hierover niet geïnformeerd, maar het nieuws was naar *Trouw* gelekt. 'Partijwoordvoerders voeren constant oorlog via de kranten', klaagde Don Ceder van de ChristenUnie.

Bizarre capriolen

In de coalitieonderhandelingen heeft D66 zich tegen deze wet verzet en er is toen een mondelinge afspraak gemaakt dat de wet niet opnieuw zou worden ingediend. David van Weel mag als minister van Veiligheid en Justitie nu jacht gaan maken op organisaties die in een speech of geschreven tekst een terroristische aanslag toejuichen, videobeelden verspreiden waarin terroristisch geweld wordt verheerlijkt of met vlaggen of afbeeldingen van terroristische organisaties zwaaien. Deze prijs, gevoegd bij het feit dat de deal met GroenLinks-PvdA geen extra geld maar een greep uit de kas met toekomstig geld wordt gefinancierd en dat dit geld deels ook wordt ingezet om Syriërs naar hun geboorteland te doen terugkeren, was voor de VVD genoeg.

Maar de deals maken vooral duidelijk dat dit minderheidskabinet de meest bizarre capriolen moet uithalen om over links of rechts, of allebei, plannen door het parlement te krijgen: dit keer met een deal die geld aan ngo's uitdeelt, in ruil voor de mogelijkheid om op andere ngo's te gaan jagen. Het is allemaal van een

WYNIA'S WEEK

ongeloofwaardigheid die de conclusie dat het experiment met een minderheidskabinet niet kán lukken, onontkoombaar maakt.

Wynia's Week verschijnt 156 keer per jaar en wordt **volledig mogelijk gemaakt** door de donateurs. Doet u mee? [**Doneren kan zo.**](#) **Hartelijk dank!**